

# ВАРІАНТ 1

1. На малюнку заштриховано  $\frac{5}{8}$  частин круга. В-дь: А.

2.  $1,5 \text{ кг} : 10 \cdot 8 = 1,2 \text{ кг}$ .

3. Число  $-7$  є коренем рівняння  $8x = -56$ , бо  $8 \cdot (-7) = -56$ .

4.  $(2m - x)(2m + x) + x^2 = (2m)^2 - x^2 + x^2 = 4m^2$ .

5.  $4\sqrt{5} - \sqrt{5} = 3\sqrt{5}$ .

6.  $\left(\frac{1}{2}\right)^{-8} \cdot \left(\frac{1}{2}\right)^5 = \left(\frac{1}{2}\right)^{-8+5} = \left(\frac{1}{2}\right)^{-3} = 2^3 = 8$ .

7.  $x^2 - 49 > 0$ ;  $(x + 7)(x - 7) > 0$ ;  $x \in (-\infty; -7) \cup (7; +\infty)$ .

8. Числами, кратними 7, є: 7, 14, 21, 28 — усього 4 числа.  $P = \frac{4}{30} = \frac{2}{15}$ .

9.  $\angle x = 180^\circ - 115^\circ = 65^\circ$ .

10.  $AB = \sqrt{AC^2 + CB^2} = \sqrt{5^2 + 12^2} = \sqrt{169} = 13$ .  $\cos \alpha = \frac{AC}{AB} = \frac{5}{13}$ .

11.  $x_{\text{ф}} = \frac{4 + (-8)}{2} = -2$ ;  $y_{\text{ф}} = \frac{-1 + 7}{2} = 3$ .  $O(-2; 3)$ .

12.  $\pi r^2 = 16\pi$ ;  $r^2 = 16$ ;  $r = 4$  (см) — радіус круга;  $a = 2 \cdot 4 = 8$  (см) — сторона квадрата.

13.  $\left(\frac{x-2y}{x^2+2xy} - \frac{x+2y}{x^2-2xy}\right) : \frac{4y^2}{4y^2-x^2} = \left(\frac{x-2y}{x(x+2y)} - \frac{x+2y}{x(x-2y)}\right) \cdot \frac{4y^2-x^2}{4y^2} =$

$= \frac{(x-2y)^2 - (x+2y)^2}{x(x+2y)(x-2y)} \cdot \frac{x^2-4y^2}{4y^2} = \frac{(x-2y-x-2y) \cdot (x-2y+x+2y)}{x(x+2y)(x-2y)} \cdot \frac{x^2-4y^2}{4y^2} =$

$= \frac{-8xy}{x(x+2y)(x-2y)} \cdot \frac{(x+2y)(x-2y)}{4y^2} = \frac{2}{y}$ .

14.  $\frac{16-3x}{3} - \frac{3x+7}{4} > 0 \mid \cdot 12$ ;  $4(16-3x) - 3(3x+7) > 0$ ;  $64 - 12x - 9x - 21 > 0$ ;

$-21x > -43$ ;  $x < \frac{43}{21}$ ;  $x < 2\frac{1}{21}$ . Найбільшим цілим значенням  $x$  є число 2.

15.  $y = 3x^2 - 6x + 1$ . Графіком функції є парабола, вітки якої напрямлені вгору.

Відповідь: 2.

	А	Б	В	Г
1	X			
2			X	
3		X		
4				X
5		X		
6			X	
7			X	
8	X			
9				X
10		X		
11	X			
12			X	

Координати її вершини:  $x_{\text{в.}} = -\frac{-6}{2 \cdot 3} = 1$ ;  $y_{\text{в.}} = y(1) = 3 \cdot 1^2 - 6 \cdot 1 + 1 = -2$ .

Область значень функції  $y \in [-2; +\infty)$ .

Відповідь:  $[-2; +\infty)$ .

16. Вектори  $\vec{a}(2m; -1)$  і  $\vec{b}(-8; m)$  будуть колінеарними, якщо їх відповідні координати пропорційні:  $\frac{2m}{-8} = \frac{-1}{m}$ ;  $2m^2 = 8$ ;  $m^2 = 4$ .  $m_1 = -2$ ,  $m_2 = 2$ .

Відповідь:  $-2; 2$ .

17. Нехай  $x$  км/год — швидкість велосипедиста. Тоді швидкість мотоцикліста  $(x + 45)$  км/год. Відстань між містами велосипедист проїхав за

$\frac{60}{x}$  год, а мотоцикліст — за  $\frac{60}{x+45}$  год. Отримуємо рівняння:

$$\frac{60}{x} - \frac{60}{x+45} = 3. \quad \frac{20}{x} - \frac{20}{x+45} - 1 = 0; \quad \frac{20(x+45) - 20x - x(x+45)}{x(x+45)} = 0;$$

$$\frac{x^2 + 45x - 900}{x(x+45)} = 0; \quad \begin{cases} x^2 + 45x - 900 = 0, \\ x(x+45) \neq 0; \end{cases} \quad \begin{cases} x_1 = 15; x_2 = -60, \\ x \neq 0; x \neq -45; \end{cases} \quad x_2 \text{ — не задо-}$$

вольняє умову задачі (оскільки  $x_2 < 0$ ).

Отже, швидкість велосипедиста 15 км/год.

Відповідь: 15 км/год.

18. 
$$\begin{cases} x + xy + 3y = 3, \\ 2x - xy - y = -2; \end{cases} \quad \begin{cases} x + xy + 3y = 3, \\ 3x + 2y = 1; \end{cases}$$

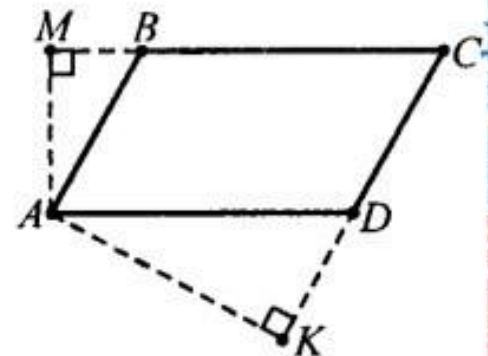
$$\begin{cases} x + x \cdot \frac{1-3x}{2} + 3 \cdot \frac{1-3x}{2} = 3, \\ y = \frac{1-3x}{2}; \end{cases} \quad \begin{cases} 2x + x - 3x^2 + 3 - 9x - 6 = 0, \\ y = \frac{1-3x}{2}; \end{cases} \quad \begin{cases} -3x^2 - 6x - 3 = 0, \\ y = \frac{1-3x}{2}; \end{cases}$$

$$\begin{cases} x^2 + 2x + 1 = 0, \\ y = 0,5(1-3x); \end{cases} \quad \begin{cases} (x+1)^2 = 0, \\ y = 0,5(1-3x); \end{cases} \quad \begin{cases} x = -1, \\ y = 2. \end{cases}$$

Відповідь:  $(-1; 2)$ .

19. Нехай  $ABCD$  — заданий паралелограм, у якого  $AK$  і  $AM$  — висоти,  $\angle A : \angle B = 2 : 3$ . Нехай  $\angle A = 2x$ , тоді  $\angle B = 3x$ . За властивістю кутів паралелограма  $2x + 3x = 180^\circ$ ;  $5x = 180^\circ$ ;  $x = 36^\circ$ . Отже,  $\angle A = \angle C = 2 \cdot 36^\circ = 72^\circ$ . З чотирикутника  $AMCK$   $\angle MAK = 360^\circ - \angle M - \angle C - \angle K = 360^\circ - 90^\circ - 72^\circ - 90^\circ = 108^\circ$ .

Відповідь:  $108^\circ$ .





## ВАРІАНТ 2

1. На малюнку заштриховано  $\frac{3}{5}$  частин прямокутника.

Відповідь: Б.

2.  $1,5 \text{ год} : 10 \cdot 12 = 1,8 \text{ год}$ .

Відповідь: А.

3. Число 6 є коренем рівняння  $-5x = -30$ , бо  $-5 \cdot 6 = -30$ .

Відповідь: Г.

4.  $(a - 3b)(a + 3b) - a^2 = a^2 - (3b)^2 - a^2 = -9b^2$ .

Відповідь: В.

5.  $7\sqrt{3} + \sqrt{3} = 8\sqrt{3}$ .

Відповідь: А.

6.  $\left(\frac{1}{3}\right)^{-7} \cdot \left(\frac{1}{3}\right)^5 = \left(\frac{1}{3}\right)^{-7+5} = \left(\frac{1}{3}\right)^{-2} = 3^2 = 9$ .

Відповідь: Б.

7.  $x^2 - 36 < 0$ ;  $(x + 6)(x - 6) < 0$ ;  $x \in (-6; 6)$ .

Відповідь: А.

8. Числами, кратними 7 є: 7, 14 — усього 2 числа.  $P = \frac{2}{20} = \frac{1}{10}$ . Відповідь: В.

9.  $\angle x = 180^\circ - 125^\circ = 55^\circ$ .

Відповідь: Б.

10.  $BC = \sqrt{AB^2 - AC^2} = \sqrt{17^2 - 8^2} = \sqrt{225} = 15$ .  $\sin \alpha = \frac{BC}{AB} = \frac{15}{17}$ . Відповідь: Г.

11.  $x_{\text{cp}} = \frac{-6+2}{2} = -2$ ;  $y_{\text{cp}} = \frac{11+(-5)}{2} = 3$ .  $O(-2; 3)$ .

Відповідь: В.

12.  $r = 6 : 2 = 3$  (см) — радіус круга;  $S = \pi r^2 = \pi \cdot 3^2 = 9\pi$  (см<sup>2</sup>). Відповідь: В.

13.  $\left(\frac{a-3b}{a^2+3ab} - \frac{a+3b}{a^2-3ab}\right) : \frac{4b^2}{9b^2-a^2} = \left(\frac{a-3b}{a(a+3b)} - \frac{a+3b}{a(a-3b)}\right) \cdot \frac{9b^2-a^2}{4b^2} =$

$$= -\frac{(a-3b)^2 - (a+3b)^2}{a(a+3b)(a-3b)} \cdot \frac{a^2-9b^2}{4b^2} = -\frac{(a-3b-a-3b) \cdot (a-3b+a+3b)}{a(a+3b)(a-3b)} \cdot \frac{a^2-9b^2}{4b^2} =$$

$$= -\frac{-12ab}{a(a+3b)(a-3b)} \cdot \frac{(a+3b)(a-3b)}{4b^2} = \frac{3}{b}$$

Відповідь:  $\frac{3}{b}$

14.  $\frac{17-3x}{4} - \frac{2x+5}{3} < 0 \mid \cdot 12$ ;  $3(17-3x) - 4(2x+5) < 0$ ;  $51 - 9x - 8x - 20 < 0$ ;

$$-17x < -31; x > \frac{31}{17}; x > 1\frac{14}{17}. \text{ Найменше значення } x = 2.$$

Відповідь:  $x = 2$

	А	Б	В	Г
1		X		
2	X			
3				X
4			X	
5	X			
6		X		
7	X			
8			X	
9		X		
10				X
11			X	
12			X	

15.  $y = 2x^2 - 8x + 1$ . Графіком функції є парабола, вітки якої напрямлені вгору.

Координати її вершини:  $x_{\text{в.}} = -\frac{-8}{2 \cdot 2} = 2$ ;  $y_{\text{в.}} = y(2) = 2 \cdot 2^2 - 8 \cdot 2 +$

$+ 1 = -7$ . Область значень функції  $y \in [-7; +\infty)$ . *Відповідь:*  $[-7; +\infty)$ .

16. Вектори  $\vec{n}(2a; -6)$  і  $\vec{m}(-3; a)$  будуть колінеарними, якщо їх відповідні

координати пропорційні:  $\frac{2a}{-3} = \frac{-6}{a}$ ;  $2a^2 = 18$ ;  $a^2 = 9$ .  $a_1 = -3$ ,  $a_2 = 3$ .

*Відповідь:*  $-3; 3$ .

17. Нехай  $x$  км/год — швидкість першого автомобіля. Тоді швидкість друго-

го —  $(x - 10)$  км/год. Відстань між містами перший автомобіль проїхав за  $\frac{560}{x}$  год, а другий автомобіль — за  $\frac{560}{x-10}$  год.

Отримуємо рівняння:  $\frac{560}{x-10} - \frac{560}{x} = 1$ .  $\frac{560x - 560(x-10) - x(x-10)}{(x-10)x} = 0$ .

$\frac{x^2 - 10x - 5600}{(x-10)x} = 0$ .  $\begin{cases} x_1 = 80; x_2 = -70, \\ x \neq 0; x \neq 10; \end{cases}$   $x_2$  — не задовольняє умову задачі.

Отже, швидкість першого автомобіля 80 км/год, другого —

$80 - 10 = 70$  (км/год). *Відповідь:* 80 км/год і 70 км/год.

18.  $\begin{cases} y - xy - 3x = 3, \\ 2y + xy + x = -2; \end{cases} \begin{cases} y - xy - 3x = 3, \\ 3y - 2x = 1; \end{cases} \begin{cases} y - xy - 3x = 3, \\ x = 0,5(3y - 1); \end{cases}$

$\begin{cases} y - y \cdot 0,5(3y - 1) - 3 \cdot 0,5(3y - 1) = 3, \\ x = 0,5(3y - 1); \end{cases} \begin{cases} 2y - y(3y - 1) - (9y - 3) - 6 = 0, \\ x = 0,5(3y - 1); \end{cases}$

$\begin{cases} -3y^2 - 6y - 3 = 0, \\ x = 0,5(3y - 1); \end{cases} \begin{cases} y^2 - 2y + 1 = 0, \\ x = 0,5(3y - 1); \end{cases} \begin{cases} y = -1, \\ x = -2; \end{cases}$

*Відповідь:*  $(-2; -1)$ .

19. Нехай  $ABCD$  — заданий паралелограм,  $BK$  і

$BM$  — його висоти,  $\angle A : \angle B = 4 : 5$ . Нехай

$\angle A = 4x$ , тоді  $\angle B = 5x$ . За властивістю кутів

паралелограма  $4x + 5x = 180^\circ$ ;  $9x = 180^\circ$ ;

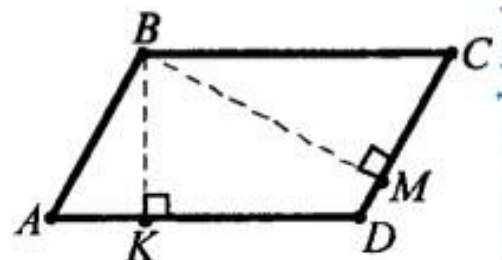
$x = 20^\circ$ . Отже,  $\angle B = \angle D = 5 \cdot 20^\circ = 100^\circ$ .

$\angle ABM = 90^\circ$  ( $AK \perp DC$ ,  $DC \parallel AB$ ).  $\angle MBC =$

$= \angle ABC - \angle ABM = 100^\circ - 90^\circ = 10^\circ$ .  $\angle KBC = 90^\circ$  ( $AM \perp BC$ ,  $BC \parallel AD$ ). Отже,

кут між висотами дорівнює:  $\angle KBM = \angle KBC - \angle MBC = 90^\circ - 10^\circ = 80^\circ$ .

*Відповідь:*  $80^\circ$ .





### ВАРІАНТ 3

1. На малюнку заштриховано  $\frac{3}{8}$  частин круга.

Відповідь: Г.

2.  $1,5 \text{ кг} : 20 \text{ кг} \cdot 12 \text{ кг} = 0,9 \text{ кг}$ .

Відповідь: Б.

3. Число  $-8$  є коренем рівняння  $-5x = 40$ , бо  $-5 \cdot (-8) = 40$ .

Відповідь: А.

4.  $(3x - y)(3x + y) + y^2 = (3x)^2 - y^2 + y^2 = 9x^2$ . Відповідь: Б.

5.  $5\sqrt{3} - \sqrt{3} = 4\sqrt{3}$ .

Відповідь: В.

6.  $\left(\frac{1}{2}\right)^5 \cdot \left(\frac{1}{2}\right)^{-9} = \left(\frac{1}{2}\right)^{5+(-9)} = \left(\frac{1}{2}\right)^{-4} = 2^4 = 16$ . Відповідь: Г.

7.  $x^2 - 81 \geq 0$ ;  $(x + 9)(x - 9) \geq 0$ ;  $x \in (-\infty; -9] \cup [9; +\infty)$ .

Відповідь: Б.

8. Числами, кратними 9 є: 9, 18 — усього 2 числа.  $P = \frac{2}{20} = \frac{1}{10}$ . Відповідь: Б.

9.  $\angle x = 180^\circ - 65^\circ = 115^\circ$ .

Відповідь: А.

10.  $AB = \sqrt{AC^2 + CB^2} = \sqrt{8^2 + 15^2} = \sqrt{289} = 17$ .  $\sin \beta = \frac{AC}{AB} = \frac{8}{17}$ . Відповідь: В.

11.  $x_{\text{ср}} = \frac{8+(-4)}{2} = 2$ ;  $y_{\text{ср}} = \frac{-9+3}{2} = -3$ . (2; -3).

Відповідь: Г.

12.  $2\pi r = 8\pi$ ;  $r = 4$  (см) — радіус кола;  $a = 2 \cdot 4 = 8$  (см) — сторона квадрата;  $S = 8^2 = 64$  (см<sup>2</sup>).

Відповідь: А.

$$\begin{aligned}
 13. \left( \frac{x+4y}{x^2-4xy} - \frac{x-4y}{x^2+4xy} \right) : \frac{4y^2}{16y^2-x^2} &= \left( \frac{x+4y}{x(x-4y)} - \frac{x-4y}{x(x+4y)} \right) \cdot \frac{16y^2-x^2}{4y^2} = \\
 &= \frac{(x+4y)^2 - (x-4y)^2}{x(x-4y)(x+4y)} \cdot \frac{16y^2-x^2}{4y^2} = \frac{(x+4y-x+4y) \cdot (x+4y+x-4y)}{x(x-4y)(x+4y)} \cdot \frac{16y^2-x^2}{4y^2} = \\
 &= \frac{16xy}{x(x^2-16y^2)} \cdot \frac{16y^2-x^2}{4y^2} = -\frac{4(x^2-16y^2)}{y(x^2-16y^2)} = -\frac{4}{y}.
 \end{aligned}$$

Відповідь:  $-\frac{4}{y}$ .

14.  $\frac{23-5x}{2} - \frac{2x+5}{3} > 0 \mid \cdot 6$ ;  $3(23-5x) - 2(2x+5) > 0$ ;  $69 - 15x - 4x - 10 > 0$ ;

$-19x > -59$ ;  $x < \frac{59}{19}$ ;  $x < 3\frac{2}{19}$ . Найбільшим цілим значенням  $x$  є число 3.

Відповідь: 3.

	А	Б	В	Г
1				X
2		X		
3	X			
4		X		
5			X	
6				X
7		X		
8		X		
9	X			
10			X	
11				X
12	X			

15.  $y = 2x^2 + 8x + 3$ . Графіком функції є парабола, вітки якої напрямлені вгору.

Координати її вершини:  $x_{\text{в.}} = -\frac{8}{2 \cdot 2} = -2$ ;  $y_{\text{в.}} = y(-2) = 2 \cdot (-2)^2 + 8 \cdot (-2) + 3 = -5$ . Область значень функції  $y \in [-5; +\infty)$ . *Відповідь:*  $[-5; +\infty)$ .

16. Вектори  $\vec{a}(-5; p)$  і  $\vec{b}(2p; -10)$  будуть колінеарними, якщо їх відповідні

координати пропорційні:  $\frac{-5}{2p} = \frac{p}{-10}$ ;  $2p^2 = 50$ ;  $p^2 = 25$ .  $p_1 = -5$ ,  $p_2 = 5$ .

*Відповідь:*  $-5; 5$ .

17. Нехай  $x$  км/год — початкова швидкість потяга. Тоді швидкість потяга після затримки —  $(x + 10)$  км/год. Відстань на перегоні потяг мав проїхати

за  $\frac{300}{x}$  год, а збільшивши швидкість проїхав за  $\frac{300}{x+10}$  год.

Отримуємо рівняння:  $\frac{300}{x} - \frac{300}{x+10} = 1$ .  $\frac{300(x+10) - 300x - x(x+10)}{x(x+10)} = 0$ .

$$\frac{x^2 + 10x - 3000}{x(x+10)} = 0. \begin{cases} x_1 = 50; x_2 = -60, \\ x \neq 0; x \neq -10; \end{cases} \quad x_1 = 50, x_2 = -60 \text{ — не задовольняє}$$

умову. Отже, потяга подолає 300 км за  $300 : 50 = 6$  (год). *Відповідь:* 6 год.

18. 
$$\begin{cases} x + xy - 3y = -3, \\ 2x - xy + y = 2; \end{cases} \quad \begin{cases} x + xy - 3y = -3, \\ 3x - 2y = -1; \end{cases}$$

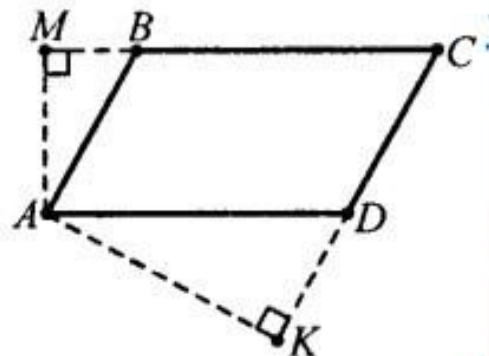
$$\begin{cases} x + x \cdot \frac{3x+1}{2} - 3 \cdot \frac{3x+1}{2} = -3, \\ y = \frac{3x+1}{2}; \end{cases} \quad \begin{cases} 2x + 3x^2 + x - 9x - 3 = -6, \\ y = \frac{3x+1}{2}; \end{cases} \quad \begin{cases} 3x^2 - 6x + 3 = -6, \\ y = \frac{3x+1}{2}; \end{cases}$$

$$\begin{cases} x^2 - 2x + 1 = 0, \\ y = 0,5(3x+1); \end{cases} \quad \begin{cases} (x-1)^2 = 0, \\ y = 0,5(3x+1); \end{cases} \quad \begin{cases} x = 1, \\ y = 2. \end{cases}$$

*В-дь:* (1; 2).

19. Нехай  $ABCD$  — заданий паралелограм,  $AM$  і  $AK$  — його висоти,  $\angle B : \angle A = 7 : 5$ . Нехай  $\angle A = 5x$ , тоді  $\angle B = 7x$ . За властивістю кутів паралелограма  $7x + 5x = 180^\circ$ ;  $12x = 180^\circ$ ;  $x = 15^\circ$ . Отже,  $\angle A = \angle C = 5 \cdot 15^\circ = 75^\circ$ . З чотирикутника  $AMCK$   $\angle MAK = 360^\circ - \angle M - \angle C - \angle K = 360^\circ - 90^\circ - 75^\circ - 90^\circ = 105^\circ$ .

*Відповідь:*  $105^\circ$ .





## ВАРІАНТ 4

1. На малюнку заштриховано  $\frac{3}{7}$  частин смужки. В-дь: **В.**

2.  $2 \text{ кг} : 20 \text{ кг} \cdot 15 \text{ кг} = 1,5 \text{ кг}$ .

Відповідь: **Г.**

3. Число 5 є коренем рівняння  $-6x = -30$ , бо  $-6 \cdot 5 = -30$ .

Відповідь: **В.**

4.  $(m - 2t)(m + 2t) - m^2 = m^2 - (2t)^2 - m^2 = -4t^2$ .

Відповідь: **А.**

5.  $5\sqrt{2} + \sqrt{2} = 6\sqrt{2}$ .

Відповідь: **Г.**

6.  $\left(\frac{1}{3}\right)^4 \cdot \left(\frac{1}{3}\right)^{-7} = \left(\frac{1}{3}\right)^{4+(-7)} = \left(\frac{1}{3}\right)^{-3} = 3^3 = 27$ . Відповідь: **А.**

7.  $x^2 - 16 \leq 0$ ;  $(x + 4)(x - 4) \leq 0$ ;  $x \in [-4; 4]$ . Відповідь: **Б.**

	А	Б	В	Г
1			X	
2				X
3			X	
4	X			
5				X
6	X			
7		X		
8				X
9			X	
10	X			
11		X		
12		X		

8. Числами, кратними 9 є: 9, 18, 27 — усього 3 числа.  $P = \frac{3}{30} = \frac{1}{10}$ .

Відповідь: **Г.**

9.  $\angle x = 180^\circ - 55^\circ = 125^\circ$ .

Відповідь: **В.**

10.  $BC = \sqrt{AB^2 - AC^2} = \sqrt{13^2 - 5^2} = \sqrt{144} = 12$ .  $\cos \beta = \frac{BC}{AB} = \frac{12}{13}$ .

Відповідь: **А.**

11.  $x_{\text{cp}} = \frac{-1+5}{2} = 2$ ;  $y_{\text{cp}} = \frac{3+(-11)}{2} = -4$ .  $O(2; -4)$ .

Відповідь: **Б.**

12.  $a = \sqrt{36} = 6$  (см) — сторона квадрата;  $r = 6 : 2 = 3$  (см) — радіус кола;  
 $l = 2\pi \cdot 3 = 6\pi$  (см).

Відповідь: **Б.**

13.  $\left(\frac{a+5b}{a^2-5ab} - \frac{a-5b}{a^2+5ab}\right) : \frac{10b^2}{25b^2-a^2} = \left(\frac{a+5b}{a(a-5b)} - \frac{a-5b}{a(a+5b)}\right) \cdot \frac{25b^2-a^2}{10b^2} =$   
 $= \frac{(a+5b)^2 - (a-5b)^2}{a(a-5b)(a+5b)} \cdot \frac{25b^2-a^2}{10b^2} = \frac{(a+5b-a+5b)(a+5b+a-5b)}{a(a^2-25b^2)} \cdot \frac{a^2-25b^2}{10b^2} =$   
 $= \frac{10b \cdot 2a}{10ab^2} = \frac{2}{b}$ . Відповідь:  $-\frac{2}{b}$ .

14.  $\frac{25-3x}{2} - \frac{4x+7}{3} < 0 \mid \cdot 6$ ;  $3(25-3x) - 2(4x+7) < 0$ ;  $75 - 9x - 8x - 14 < 0$ ;

$-17x < -61$ ;  $x > \frac{61}{17}$ ;  $x > 3\frac{10}{17}$ . Найменшим цілим значенням  $x$  є число 4.

Відповідь: **4**

15.  $y = 3x^2 + 6x + 2$ . Графіком функції є парабола, вітки якої напрямлені вгору.

Координати її вершини:  $x_{\text{в}} = -\frac{6}{2 \cdot 3} = -1$ ;  $y_{\text{в}} = y(-1) = 3 \cdot (-1)^2 + 6 \cdot (-1) +$

$+ 2 = -1$ . Область значень функції  $y \in [-1; +\infty)$ . *Відповідь:*  $[-1; +\infty)$ .

16. Вектори  $\vec{m}(-8; b)$  і  $\vec{n}(2b; -9)$  будуть колінеарними, якщо їх відповідні

координати пропорційні:  $\frac{-8}{2b} = \frac{b}{-9}$ ;  $2b^2 = 72$ ;  $b^2 = 36$ .  $b_1 = -6, b_2 = 6$ .

*Відповідь:*  $-6; 6$ .

17. Нехай  $x$  км/год — швидкість, з якою мав їхати потяг. Тоді швидкість потяга після її збільшення —  $(x + 5)$  км/год. Відстань на перегоні потяг мав проїхати за  $\frac{450}{x}$  год, а після збільшення швидкості — проїхав за  $\frac{450}{x+5}$  год.

Отримуємо рівняння:  $\frac{450}{x} - \frac{450}{x+5} = 1$ .  $\frac{450(x+5) - 450x - x(x+5)}{x(x+5)} = 0$ .

$\frac{x^2 + 5x - 2250}{x(x+5)} = 0$ .  $\begin{cases} x_1 = 45; x_2 = -50, \\ x \neq 0; x \neq -5; \end{cases}$   $x_1 = 45, x_2 = -50$  — не задовольняє умову задачі. Отже, швидкість, з якою мав їхати потяг, 45 км/год.

*Відповідь:* 45 км/год.

18.  $\begin{cases} y - xy + 3x = -3, \\ 2y + xy - x = 2; \end{cases} \begin{cases} y - xy + 3x = -3, \\ 3y + 2x = -1; \end{cases} \begin{cases} y - xy + 3x = -3, \\ x = \frac{-3y-1}{2}; \end{cases}$

$\begin{cases} y - \frac{-3y-1}{2} \cdot y + 3 \cdot \frac{-3y-1}{2} = -3, \\ x = \frac{-3y-1}{2}; \end{cases} \begin{cases} 2y + y(3y+1) - (9y+3) + 6 = 0, \\ x = -0,5(3y+1); \end{cases}$

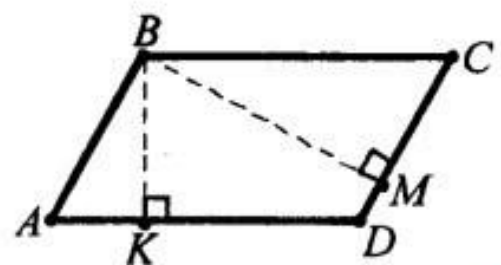
$\begin{cases} 3y^2 - 6y + 3 = 0, \\ x = -0,5(3y+1); \end{cases} \begin{cases} y^2 - 2y + 1 = 0, \\ x = -0,5(3y+1); \end{cases} \begin{cases} y = 1, \\ x = -2; \end{cases}$

*Відповідь:*  $(-2; 1)$ .

19. Нехай  $ABCD$  — заданий паралелограм,  $BK$  і  $BM$  — його висоти,  $\angle B : \angle A = 11 : 7$ . Нехай  $\angle A = 7x$ , тоді  $\angle B = 11x$ . За властивістю кутів паралелограма  $7x + 11x = 180^\circ$ ;  $18x = 180^\circ$ ;  $x = 10^\circ$ . Отже,  $\angle B = \angle D = 11 \cdot 10^\circ = 110^\circ$ .

$\angle ABM = 90^\circ$  ( $AK \perp DC, DC \parallel AB$ ).  $\angle MBC =$

$= \angle ABC - \angle ABM = 110^\circ - 90^\circ = 20^\circ$ .  $\angle KBC = 90^\circ$  ( $AM \perp BC, BC \parallel AD$ ). Отже, кут між висотами дорівнює:  $\angle KBM = \angle KBC - \angle MBC = 90^\circ - 20^\circ = 70^\circ$ .



*Відповідь:*  $70^\circ$



## ВАРІАНТ 5

1. Коренем рівняння  $2x - 3 = 5$  є число 4, бо  $2 \cdot 4 - 3 = 5$ .

Відповідь: Б.

$$2. S = 72 \cdot \frac{3}{4} = \frac{72 \cdot 3}{4} = 54 \text{ (км)}.$$

Відповідь: Г.

$$3. (x - 2y)^2 = x^2 - 2x \cdot (2y) + (2y)^2 = x^2 - 4xy + 4y^2.$$

Відповідь: А.

4. Пряма  $3y - 5x = -1$  проходить через точку  $(2; 3)$ ,  
бо  $3 \cdot 3 - 5 \cdot 2 = -1$ .

Відповідь: В.

$$5. \frac{\sqrt{15} \cdot \sqrt{5}}{\sqrt{3}} = \frac{\sqrt{3 \cdot 5} \cdot \sqrt{5}}{\sqrt{3}} = \frac{\sqrt{3} \cdot \sqrt{5} \cdot \sqrt{5}}{\sqrt{3}} = 5.$$

Відповідь: Б.

$$6. \left(-\frac{5m^2c}{4b^5}\right)^3 = -\frac{125m^6c^3}{64b^{15}}.$$

Відповідь: Г.

$$7. b_3 = b_1 \cdot q^2; 28 = b_1 \cdot (-2)^2; 28 = 4b_1; b_1 = 7.$$

Відповідь: Г.

8. Розв'язком нерівності  $-x^2 - 4x - 3 < 0$  проміжок  $x \in (-\infty; -3) \cup (-1; +\infty)$ .

Відповідь: А.

$$9. BM = MN - BN = 6 - 2 = 4 \text{ (см)}.$$

Відповідь: Б.

10.  $\angle A = 25^\circ \cdot 2 = 50^\circ$  — менший кут ромба;  $\angle B = 180^\circ - 50^\circ = 130^\circ$  —  
більший кут ромба.

Відповідь: А.

$$11. S = \frac{1}{2} \cdot 5 \cdot 12 \cdot \sin 45^\circ = 30 \cdot \frac{\sqrt{2}}{2} = 15\sqrt{2} \text{ (см}^2\text{)}.$$

Відповідь: Г.

12.  $\overline{AB} \cdot 5 \cdot 12 \cdot \sin 45^\circ = 30 \cdot \frac{\sqrt{2}}{2} = 15\sqrt{2} \pi r^2 = 16\pi; r^2 = 16; r = 4 \text{ (см)}$  — радіус  
круга;  $a = 2 \cdot 4 = 8 \text{ (см)}$  — сторона квадрата.

Відповідь: В.

$$13. \frac{x-3}{xy-x^2} - \frac{3-y}{xy-y^2} = \frac{x-3}{x(y-x)} + \frac{3-y}{y(y-x)} = \frac{xy-3y+3x-xy}{xy(y-x)} = \frac{-3(y-x)}{xy(y-x)} = -\frac{3}{xy}.$$

Відповідь:  $-\frac{3}{xy}$ .

14. Оскільки  $x_1 + x_2 = -4$  і  $x_1 = -6$ , то:  $-6 + x_2 = -4; x_2 = -4 + 6; x_2 = 2$ .

Тоді  $q = x_1 \cdot x_2 = -6 \cdot 2 = -12$ .

Відповідь:  $-12; 2$ .

$$15. \begin{cases} 4x + xy = 6, \\ 3x - 5xy = 39; \end{cases} \begin{cases} 20x + 5xy = 30, \\ 3x - 5xy = 39; \end{cases} \begin{cases} 23x = 69, \\ 3x - 5xy = 39; \end{cases} \begin{cases} x = 3, \\ 9 - 15y = 39; \end{cases} \begin{cases} x = 3, \\ 15y = -30; \end{cases}$$

$$\begin{cases} x = 3, \\ y = -2. \end{cases}$$

Відповідь:  $(3; -2)$ .

	А	Б	В	Г
1		X		
2				X
3	X			
4			X	
5		X		
6				X
7				X
8	X			
9		X		
10	X			
11				X
12			X	

16. Нехай  $CA = x$ . Тоді  $CB = x \operatorname{tg} \angle A = 0,75x = \frac{3}{4}x$ .

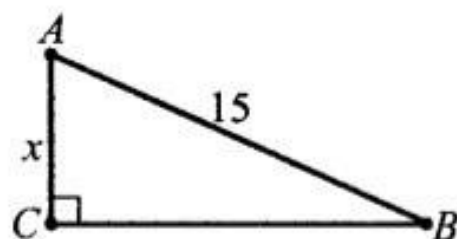
З теореми Піфагора маємо:  $x^2 + \frac{9}{16}x^2 = 15^2$ ;

$$\frac{25}{16}x^2 = 15^2; \quad \frac{5}{4}x = 15; \quad x = 12.$$

Отже,  $CA = x = 12$  (см),

$CB = \frac{3}{4} \cdot 12 = 9$  (см). Тоді  $P = 12 + 9 + 15 = 36$  (см).

Відповідь: 36 см.



17. Нехай  $x$  км/год — власна швидкість катера. Тоді швидкість катера за течією —  $(x + 2)$  км/год, а проти течії —  $(x - 2)$  км/год, час за течією

$\frac{40}{x+2}$  год, а проти течії  $\frac{16}{x-2}$  год. Отримуємо рівняння:  $\frac{40}{x+2} + \frac{16}{x-2} = 3$ ;

$$\frac{40(x-2) + 16(x+2) - 3(x-2)(x+2)}{(x+2)(x-2)} = 0; \quad \frac{40x - 80 + 16x + 32 - 3x^2 + 12}{(x+2)(x-2)} = 0;$$

$$\frac{3x^2 - 56x + 36}{(x+2)(x-2)} = 0; \quad \frac{(3x-2)(x-18)}{(x+2)(x-2)} = 0; \quad \begin{cases} x_1 = 18; x_2 = \frac{2}{3}, \\ x_1 = 18; x_2 = \frac{2}{3} \end{cases} \text{ —}$$

не задовольняє умову задачі (оскільки  $x_2 < 2$ ). Отже, швидкість катера 18 км/год.

Відповідь: 18 км/год.

18.  $y = \sqrt{x^2 - 3x + 10} - \frac{5}{x^2 - 9}$ . ОДЗ:  $\begin{cases} x^2 - 3x - 10 \geq 0, \\ x^2 - 9 \neq 0; \end{cases} \begin{cases} (x-5)(x+2) \geq 0, \\ x^2 \neq 9; \end{cases}$

$$\begin{cases} x \in (-\infty; -2] \cup [5; +\infty), \\ x \neq \pm 3; \end{cases} \quad x \in (-\infty; -3) \cup (-3; -2] \cup [5; +\infty)$$

Відповідь:  $x \in (-\infty; -3) \cup (-3; -2] \cup [5; +\infty)$ .

19. Нехай  $ABCD$  — рівнобічна трапеція ( $AD \parallel BC$ ),  
 $AC$  — діагональ,  $PF$  — середня лінія,  $PK = 4$  см,

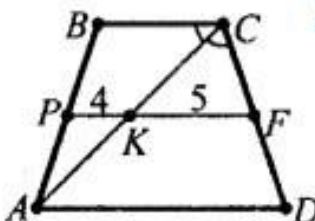
$KF = 5$  см.  $PK$  — середня лінія  $\triangle BAC$ , тому

$BC = 2 \cdot 4 = 8$  (см). Аналогічно з  $\triangle ACD$

$AD = 2 \cdot 5 = 10$  (см). За умовою,  $\angle BCA = \angle ACD$ .

$\angle CAD = \angle BCA$  ( $BC \parallel AD$ ,  $AC$  — січна). Тому  $\angle CAD = \angle ACD$ . Отже,  $\triangle ACD$  рівнобедрений і  $CD = AD = 10$  см.

$P_{ABCD} = BC + AD + 2CD = 8 + 10 + 2 \cdot 10 = 38$  (см).



Відповідь: 38 см.



## ВАРІАНТ 6

1. Коренем рівняння  $3x - 4 = 11$  є число 5,  
бо  $3 \cdot 5 - 4 = 11$ .

Відповідь: В.

2.  $S = 78 \cdot \frac{2}{3} = \frac{78 \cdot 2}{3} = 52$  (км).

Відповідь: А.

3.  $(m + 3y)^2 = m^2 + 2m \cdot (3y) + (3y)^2 = m^2 + 6my + 9y^2$ .

Відповідь: Б.

4. Пряма  $2y - 7x = -1$  проходить через точку  $(3; 10)$ ,  
бо  $2 \cdot 10 - 7 \cdot 3 = -1$ .

Відповідь: Г.

5.  $\frac{\sqrt{35} \cdot \sqrt{7}}{\sqrt{5}} = \frac{\sqrt{5 \cdot 7} \cdot \sqrt{7}}{\sqrt{5}} = \frac{\sqrt{5} \cdot \sqrt{7} \cdot \sqrt{7}}{\sqrt{5}} = 7$ .

Відповідь: В.

6.  $\left(-\frac{2ab^3}{3c^8}\right)^5 = -\frac{32a^5b^{15}}{243c^{40}}$ .

Відповідь: А.

7.  $b_3 = b_1 \cdot q^2$ ;  $36 = b_1 \cdot (-3)^2$ ;  $36 = 9b_1$ ;  $b_1 = 4$ .

Відповідь: Б.

8. Розв'язком нерівності  $x^2 - 2x - 3 \geq 0$  є проміжок  $x \in (-\infty; -1] \cup [3; +\infty)$ . В-дь: В.

9.  $BC = BA + AC = 5 + 2 = 7$  (см).

Відповідь: Г.

10.  $\angle A = 55^\circ \cdot 2 = 110^\circ$  — більший кут ромба;  $\angle B = 180^\circ - 110^\circ = 70^\circ$  — менший кут ромба.

Відповідь: В.

11.  $S = \frac{1}{2} \cdot 7 \cdot 8 \cdot \sin 60^\circ = 28 \cdot \frac{\sqrt{3}}{2} = 14\sqrt{3}$  (см<sup>2</sup>).

Відповідь: А.

12.  $\vec{a}(x; -4) \cdot \vec{b}(2; -8) = 0$ ;  $x \cdot 2 + (-4) \cdot (-8) = 0$ ;  $2x = -32$ ;  $x = -16$ . Відповідь: Б.

13.  $\frac{a-5}{ab-a^2} - \frac{5-b}{ab-b^2} = \frac{a-5}{a(b-a)} + \frac{5-b}{b(b-a)} = \frac{ab-5b+5a-ab}{ab(b-a)} = \frac{-5(b-a)}{ab(b-a)} = -\frac{5}{ab}$ .

Відповідь:  $-\frac{5}{ab}$ .

14. Оскільки  $x_1 \cdot x_2 = 12$  і  $x_1 = -2$ , то:  $-2x_2 = 12$ ;  $x_2 = -6$ .

Тоді  $p = -(x_1 + x_2) = -(-2 + (-6)) = 8$ .

Відповідь: 8; -6.

15.  $\begin{cases} 2x + xy = -2, \\ 5x - 3xy = 28; \end{cases} \cdot 3 \quad \begin{cases} 6x + 3xy = -6, \\ 5x - 3xy = 28; \end{cases} \quad \begin{cases} 11x = 22, \\ 5x - 3xy = 28; \end{cases} \quad \begin{cases} x = 2, \\ 10 - 6y = 28; \end{cases}$

$\begin{cases} x = 2, \\ -6y = 18; \end{cases} \quad \begin{cases} x = 2, \\ y = -3. \end{cases}$

Відповідь:  $(2; -3)$ .

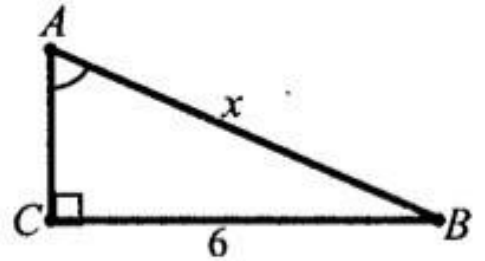
	А	Б	В	Г
1			X	
2	X			
3		X		
4				X
5			X	
6	X			
7		X		
8			X	
9				X
10			X	
11	X			
12		X		

16. Нехай  $AB = x$ , тоді  $AC = x \cos \angle A = 0,8x = \frac{4}{5}x$ .

За наслідком з теореми Піфагора маємо:

$$x^2 - \frac{16}{25}x^2 = 6^2; \frac{9}{25}x^2 = 6^2; \frac{3}{5}x = 6; x = 10. \text{ От-}$$

же,  $AB = x = 10$  (см),  $AC = \frac{4}{5} \cdot 10 = 8$  (см). Тоді  $P = 6 + 10 + 8 = 24$  (см).



*Відповідь:* 24 см.

17. Нехай  $x$  км/год — власна швидкість човна. Тоді швидкість човна за течією дорівнює  $(x + 3)$  км/год, а проти течії —  $(x - 3)$  км/год, час за течією

$\frac{45}{x+3}$  год, а проти течії  $\frac{45}{x-3}$  год.

Отримуємо рівняння:  $\frac{45}{x+3} + \frac{45}{x-3} = 8. \frac{45(x-3+x+3) - 8(x-3)(x+3)}{(x+3)(x-3)} = 0;$

$$\frac{-8x^2 + 90x + 72}{(x+3)(x-3)} = 0; \frac{-2(4x+3)(x-12)}{(x+3)(x-3)} = 0; \begin{cases} x_1 = 12; x_2 = -\frac{3}{4}, x_1 = 12; \\ x \neq \pm 3; \end{cases}$$

$x_2 = -\frac{3}{4}$  — не задовольняє умову задачі (оскільки  $x_2 < 3$ ). Отже, швидкість човна 12 км/год.

*Відповідь:* 12 км/год.

18.  $y = \frac{7}{x^2 - 16} + \sqrt{x^2 + 3x - 10}$ . ОДЗ:  $\begin{cases} x^2 + 3x - 10 \geq 0, & \begin{cases} (x+5)(x-2) \geq 0, \\ x^2 \neq 16; \end{cases} \\ x^2 - 16 \neq 0; \end{cases}$

$$\begin{cases} x \in (-\infty; -5] \cup [2; +\infty), \\ x \neq \pm 4; \end{cases} \quad x \in (-\infty; -5] \cup [2; 4) \cup (4; +\infty)$$

*Відповідь:*  $x \in (-\infty; -5] \cup [2; 4) \cup (4; +\infty)$ .

19. Нехай  $ABCD$  — рівнобічна трапеція ( $AD \parallel BC$ ),  $AC$  — діагональ,  $PF$  — середня лінія,  $PK = 3$  см,  $KF = 7$  см.

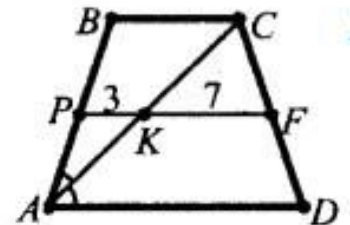
$PK$  — середня лінія  $\triangle BAC$ , тому  $BC = 2 \cdot 3 = 6$  (см).

Аналогічно з  $\triangle ACD$   $AD = 2 \cdot 7 = 14$  (см). За умовою,

$\angle BAC = \angle CAD$ .  $\angle BCA = \angle CAD$  ( $BC \parallel AD$ ,  $AC$  — січна).

Тому  $\angle BCA = \angle BAC$ . Отже,  $\triangle ABC$  — рівнобедрений і  $AB = BC = 6$  см.

$P_{ABCD} = BC + AD + 2AB = 6 + 14 + 2 \cdot 6 = 32$  (см).



*Відповідь:* 32 см.



## ВАРІАНТ 7

1. Коренем рівняння  $2x - 5 = 7$  є число 6, бо  $2 \cdot 6 - 5 = 7$ .

Відповідь: А.

$$2. S = 75 \cdot \frac{3}{5} = \frac{75 \cdot 3}{5} = 45 \text{ (км)}.$$

Відповідь: Б.

$$3. (2b + c)^2 = (2b)^2 + 2 \cdot (2b) \cdot c + c^2 = 4b^2 + 4bc + c^2.$$

Відповідь: В.

4. Пряма  $5y - 4x = -1$  проходить через точку  $(4; 3)$ , бо  $5 \cdot 3 - 4 \cdot 4 = -1$ .

Відповідь: А.

$$5. \frac{\sqrt{21} \cdot \sqrt{3}}{\sqrt{7}} = \frac{\sqrt{7 \cdot 3} \cdot \sqrt{3}}{\sqrt{7}} = \frac{\sqrt{7} \cdot \sqrt{3} \cdot \sqrt{3}}{\sqrt{7}} = 3.$$

Відповідь: Г.

$$6. \left(-\frac{4ab^5}{5d^4}\right)^3 = -\frac{64a^3b^{15}}{125d^{12}}.$$

Відповідь: Б.

$$7. b_3 = b_1 \cdot q^2; 48 = b_1 \cdot (-4)^2; 48 = 16b_1; b_1 = 3.$$

Відповідь: В.

8. Розв'язком нерівності  $-x^2 + 2x + 3 > 0$  є проміжок  $x \in (-1; 3)$ .

Відповідь: Г.

$$9. AC = AB - BC = 12 - 3 = 9 \text{ (см)}.$$

Відповідь: Г.

10.  $\angle A = 180^\circ - 70^\circ = 110^\circ$  — більший кут ромба;  $\angle A : 2 = 110^\circ : 2 = 55^\circ$  — кут між меншою діагоналлю і стороною ромба.

Відповідь: Б.

$$11. S = \frac{1}{2} \cdot 3 \cdot 16 \cdot \sin 60^\circ = 24 \cdot \frac{\sqrt{3}}{2} = 12\sqrt{3} \text{ (см}^2\text{)}.$$

Відповідь: В.

$$12. \vec{a}(6; y) \cdot \vec{b}(3; -2) = 0; 6 \cdot 3 + y \cdot (-2) = 0; -2y = -18; y = 9.$$

Відповідь: Г.

$$13. \frac{m-7}{pt-m^2} - \frac{7-p}{pt-p^2} = \frac{m-7}{m(p-m)} + \frac{7-p}{p(p-m)} = \frac{pm-7p+7m-pt}{pt(p-m)} = \frac{-7(p-m)}{pt(p-m)} = -\frac{7}{pt}.$$

Відповідь:  $-\frac{7}{pt}$ .

14. Оскільки  $x_1 + x_2 = 8$  і  $x_1 = 5$ , то:  $5 + x_2 = 8; x_2 = 3$ .

$$\text{Тоді } q = x_1 \cdot x_2 = 5 \cdot 3 = 15.$$

Відповідь: 15; 3

$$15. \begin{cases} 3x + xy = -16, \\ 7x - 4xy = 26; \end{cases} \cdot 4 \quad \begin{cases} 12x + 4xy = -64, \\ 7x - 4xy = 26; \end{cases} \quad \begin{cases} 19x = -38, \\ 7x - 4xy = 26; \end{cases} \quad \begin{cases} x = -2, \\ -14 + 8y = 26; \end{cases}$$

$$\begin{cases} x = -2, \\ 8y = 40; \end{cases} \quad \begin{cases} x = -2, \\ y = 5. \end{cases}$$

Відповідь:  $(-2; 5)$ .

16. Нехай  $AB = x$ , тоді  $BC = x \sin \angle A = 0,8x = \frac{4}{5}x$ . За

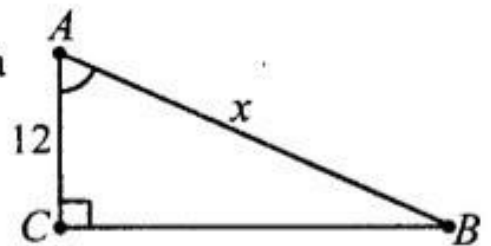
наслідком з теореми Піфагора маємо:

$$x^2 - \frac{16}{25}x^2 = 12^2; \frac{9}{25}x^2 = 12^2 \quad \frac{3}{5}x = 12; x = 20.$$

Отже,  $AB = 20$  (см),  $BC = \frac{4}{5} \cdot 20 = 16$  (см).

Тоді  $P = 12 + 20 + 16 = 48$  (см).

Відповідь: 48 см.



17. Нехай  $x$  км/год — власна швидкість човна. Тоді швидкість човна за течією дорівнює  $(x + 3)$  км/год, а проти течії —  $(x - 3)$  км/год, час за течією

$$\frac{48}{x+3} \text{ год, а проти течії } \frac{18}{x-3} \text{ год. Отримуємо рівняння: } \frac{48}{x+3} + \frac{18}{x-3} = 3;$$

$$\frac{16}{x+3} + \frac{6}{x-3} = 1; \frac{16(x-3) + 6(x+3) - (x-3)(x+3)}{(x+3)(x-3)} = 0; \frac{-x^2 + 22x - 21}{(x+3)(x-3)} = 0;$$

$$\frac{x^2 - 22x + 21}{(x+3)(x-3)} = 0; \begin{cases} x_1 = 21; x_2 = 1, \\ x \neq \pm 3; \end{cases} \quad x_1 = 21, x_2 = 1 \text{ — не задовольняє умову}$$

задачі (оскільки  $x_2 < 3$ ). Отже, швидкість човна 21 км/год.

Відповідь: 21 км/год.

$$18. y = \frac{7}{9-x^2} - \sqrt{x^2 + 4x - 12}. \text{ ОДЗ: } \begin{cases} x^2 + 4x - 12 \geq 0, \\ 9 - x^2 \neq 0; \end{cases} \begin{cases} (x+6)(x-2) \geq 0, \\ x^2 \neq 9; \end{cases}$$

$$\begin{cases} x \in (-\infty; -6] \cup [2; +\infty), \\ x \neq \pm 3; \end{cases} \quad x \in (-\infty; -6] \cup [2; 3) \cup (3; +\infty)$$

Відповідь:  $x \in (-\infty; -6] \cup [2; 3) \cup (3; +\infty)$ .

19. Нехай  $ABCD$  — рівнобічна трапеція ( $AD \parallel BC, AB = DC$ ),

$AC$  — діагональ,  $PF$  — середня лінія,  $PK = 4$  см,

$KF = 9$  см.  $PK$  — середня лінія  $\triangle BAC$ , тому

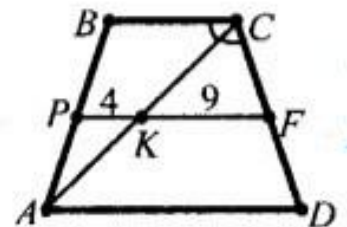
$BC = 2 \cdot 4 = 8$  (см). Аналогічно з  $\triangle ACD$

$AD = 2 \cdot 9 = 18$  (см). За умовою,  $\angle BCA = \angle ACD$ .

$\angle CAD = \angle BCA$  ( $BC \parallel AD, AC$  — січна). Тому  $\angle CAD = \angle ACD$ . Отже,

$\triangle ACD$  — рівнобедрений і  $CD = AD = 18$  см.

$P_{ABCD} = BC + AD + 2CD = 8 + 18 + 2 \cdot 18 = 62$  (см).



Відповідь: 62 см.



## ВАРІАНТ 8

1. Коренем рівняння  $3x - 5 = 13$  є число 6,  
бо  $3 \cdot 6 - 5 = 11$ .

Відповідь: Г.

2.  $S = 84 \cdot \frac{3}{7} = \frac{84 \cdot 3}{7} = 36$  (км).

Відповідь: В.

3.  $(3b - x)^2 = (3b)^2 - 2 \cdot (3b) \cdot x + x^2 = 9b^2 - 6bx + x^2$ .

Відповідь: Г.

4. Пряма  $2y - 5x = -1$  проходить через точку  $(3; 7)$ , бо  
 $2 \cdot 7 - 5 \cdot 3 = -1$ .

Відповідь: Б.

5.  $\frac{\sqrt{21} \cdot \sqrt{7}}{\sqrt{3}} = \frac{\sqrt{3 \cdot 7} \cdot \sqrt{7}}{\sqrt{3}} = \frac{\sqrt{3} \cdot \sqrt{7} \cdot \sqrt{7}}{\sqrt{3}} = 7$ .

Відповідь: А.

6.  $\left(-\frac{3x^2y}{2t^7}\right)^3 = -\frac{27x^6y^3}{8t^{21}}$ .

Відповідь: В.

7.  $b_3 = b_1 \cdot q^2$ ;  $24 = b_1 \cdot (-2)^2$ ;  $24 = 4b_1$ ;  $b_1 = 6$ .

Відповідь: Б.

8. Розв'язком нерівності  $x^2 - 4x + 3 \leq 0$  є проміжок  $x \in [1; 3]$ .

Відповідь: А.

9.  $AB = AK + KB = 5 + 3 = 8$  (см).

Відповідь: В.

10.  $\angle A = 180^\circ - 130^\circ = 50^\circ$  — менший кут ромба;  $\angle A : 2 = 50^\circ : 2 = 25^\circ$  — кут між більшою діагоналлю і стороною ромба.

Відповідь: Г.

11.  $S = \frac{1}{2} \cdot 8 \cdot 5 \cdot \sin 45^\circ = 20 \cdot \frac{\sqrt{2}}{2} = 10\sqrt{2}$  (см<sup>2</sup>).

Відповідь: А.

12.  $\vec{a}(-2; 6) \cdot \vec{b}(x; 3) = 0$ ;  $-2x + 6 \cdot 3 = 0$ ;  $-2x = -18$ ;  $x = 9$ .

Відповідь: Б.

13.  $\frac{b-4}{bc-b^2} - \frac{4-c}{bc-c^2} = \frac{b-4}{b(c-b)} + \frac{4-c}{c(c-b)} = \frac{bc-4c+4b-bc}{bc(c-b)} = \frac{-4(c-b)}{bc(c-b)} = -\frac{4}{bc}$ .

Відповідь:  $-\frac{4}{bc}$ .

14. Оскільки  $x_1 \cdot x_2 = -15$  і  $x_1 = 3$ , то:  $3x_2 = -15$ ;  $x_2 = -5$ .

Тоді  $p = -(x_1 + x_2) = -(3 + (-5)) = 2$ .

Відповідь: 2; -5.

15.  $\begin{cases} 2y + xy = -4, \\ 5y - 4xy = 68; \end{cases} \cdot 4 \quad \begin{cases} 8y + 4xy = -16, \\ 5y - 4xy = 68; \end{cases} \quad \begin{cases} 13y = 52, \\ 5y - 4xy = 68; \end{cases} \quad \begin{cases} y = 4, \\ 20 - 16x = 68; \end{cases}$

$\begin{cases} y = 4, \\ -16x = 48; \end{cases} \quad \begin{cases} y = 4, \\ x = -3. \end{cases}$

Відповідь:  $(-3; 4)$ .

	А	Б	В	Г
1				X
2			X	
3				X
4		X		
5	X			
6			X	
7		X		
8	X			
9			X	
10				X
11	X			
12		X		

16. Нехай  $AB = x$ , тоді  $CB = x \cos \angle B = 0,6x = \frac{3}{5}x$ .

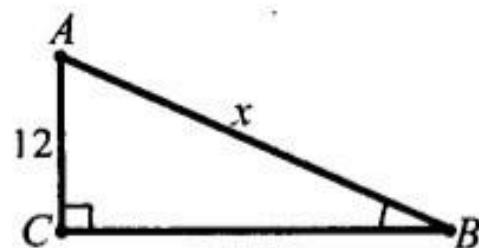
За наслідком з теореми Піфагора маємо:

$$x^2 - \frac{9}{25}x^2 = 12^2; \frac{16}{25}x^2 = 12^2; \frac{4}{5}x = 12; x = 15.$$

Отже,  $AB = 15$  (см),  $CB = \frac{3}{5} \cdot 15 = 9$  (см).

Тоді  $P = 12 + 15 + 9 = 36$  (см).

Відповідь: 36 см.



17. Нехай  $x$  км/год — власна швидкість катера, тоді швидкість катера за течією дорівнює  $(x + 3)$  км/год, а проти течії —  $(x - 3)$  км/год, час за течією

$\frac{36}{x+3}$  год, а проти течії  $\frac{36}{x-3}$  год.

Отримуємо рівняння:  $\frac{36}{x+3} + \frac{36}{x-3} = 5$ .  $\frac{36(x-3+x+3) - 5(x-3)(x+3)}{(x+3)(x-3)} = 0$ ;

$$\frac{-5x^2 + 72x + 45}{(x+3)(x-3)} = 0; \frac{-(5x+3)(x-15)}{(x+3)(x-3)} = 0; \begin{cases} x_1 = 15; x_2 = -0,6, \\ x \neq \pm 3; \end{cases} x_1 = 15;$$

$x_2 = -0,6$  — не задовольняє умову задачі (оскільки  $x_2 < 0$ ). Отже, швидкість човна 15 км/год.

Відповідь: 15 км/год.

18.  $y = \sqrt{x^2 - 4x - 5} + \frac{7}{4 - x^2}$ . ОДЗ:  $\begin{cases} x^2 - 4x - 5 \geq 0, & \begin{cases} (x+1)(x-5) \geq 0, \\ x^2 \neq 4; \end{cases} \\ 4 - x^2 \neq 0; \end{cases}$

$$\begin{cases} x \in (-\infty; -1] \cup [5; +\infty), \\ x \neq \pm 2; \end{cases} x \in (-\infty; -2) \cup (-2; -1] \cup [5; +\infty).$$

Відповідь:  $x \in (-\infty; -2) \cup (-2; -1] \cup [5; +\infty)$ .

19. Нехай  $ABCD$  — рівнобічна трапеція ( $AD \parallel BC$ ,  $AB = DC$ ),

$AC$  — діагональ,  $PF$  — середня лінія,  $PK = 4$  см,

$KF = 7$  см.  $PK$  — середня лінія  $\triangle BAC$ , тому

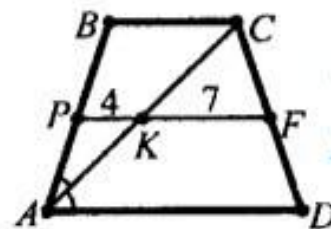
$BC = 2 \cdot 4 = 8$  (см). Аналогічно з  $\triangle ACD$

$AD = 2 \cdot 7 = 14$  (см). За умовою,  $\angle BAC = \angle CAD$ .

$\angle BCA = \angle CAD$  ( $BC \parallel AD$ ,  $AC$  — січна). Тому  $\angle BCA = \angle BAC$ . Отже,

$\triangle ABC$  — рівнобедрений і  $AB = BC = 8$  см.

$P_{ABCD} = BC + AD + 2AB = 8 + 14 + 2 \cdot 8 = 38$  (см).



Відповідь: 38 см.



## ВАРІАНТ 9

1.  $\frac{2^3}{5} = \frac{6}{15}$ .

Відповідь: Г.

2.  $15\% = 0,15; 30 \cdot 0,15 = 4,5$  (кг).

Відповідь: Б.

3.  $2a(3b - a) = 6ab - 2a^2$ .

Відповідь: В.

4.  $x = 0; y = 4 \cdot 0 - 12 = -12; A(0; -12)$ .

Відповідь: Г.

5. Якщо  $x = 8$ , то  $\sqrt{17-x} = \sqrt{17-8} = \sqrt{9} = 3$ .

Відповідь: А.

6.  $\frac{x^2 - 25}{5 - x} = 0; \begin{cases} x^2 - 25 = 0, \\ 5 - x \neq 0; \end{cases} \begin{cases} x = \pm 5, \\ x \neq 5; \end{cases} x = -5$ .

Відповідь: В.

7.  $x^2 + 2x - 3 > 0; (x + 3)(x - 1) > 0; x \in (-\infty; -3) \cup (1; +\infty)$ .

Відповідь: А.

8.  $a_3 = a_1 + 2d; 4 = -2 + 2d; 2d = 6; d = 3$ .

Відповідь: Б.

9.  $d = \sqrt{5^2 + 12^2} = \sqrt{169} = 13$  (см).

Відповідь: А.

10.  $\angle AOC = 2\angle KOC = 2 \cdot 80^\circ = 160^\circ; \angle COB = 180^\circ - 160^\circ = 20^\circ$ .

Відповідь: В.

11.  $S = 6^2 \cdot \sin 45^\circ = 36 \cdot \frac{\sqrt{2}}{2} = 18\sqrt{2}$  (см<sup>2</sup>).

Відповідь: Г.

12.  $24 - 2 \cdot 5 = 14$  (см) — сума основ трапеції;

$14 : 2 = 7$  (см) — середня лінія трапеції.

Відповідь: Б.

$$13. \left( \frac{a+5b}{a^2-5ab} - \frac{a-5b}{a^2+5ab} \right) \cdot \frac{25b^2-a^2}{5b^2} = \left( \frac{a+5b}{a(a-5b)} - \frac{a-5b}{a(a+5b)} \right) \cdot \frac{25b^2-a^2}{5b^2} =$$

$$= \frac{(a+5b)^2 - (a-5b)^2}{a(a-5b)(a+5b)} \cdot \frac{25b^2-a^2}{5b^2} = \frac{(a+5b-a+5b)(a+5b+a-5b)}{a(a^2-25b^2)} \cdot \frac{a^2-25b^2}{5b^2}$$

$$= -\frac{10b \cdot 2a}{5ab^2} = -\frac{4}{b}$$

Відповідь:  $-\frac{4}{b}$ .

14.  $(3x+2)^2 + (4x-3)^2 \leq (5x-1)^2$ .

$9x^2 + 12x + 4 + 16x^2 - 24x + 9 \leq 25x^2 - 10x + 1; -2x \leq -12; x \geq 6; x \in [6; +\infty)$ .

Відповідь:  $[6; +\infty)$ .

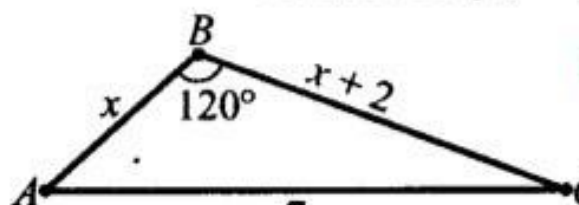
15.  $y = \frac{1}{2}x^2 - 4x + 1$ . Графіком функції є парабола, вітки якої напрямлені вгору.

Абсциса вершини параболи  $x_s = -(-4) : \left(2 \cdot \frac{1}{2}\right) = 4$ . Функція зростає,

якщо  $x \in [4; +\infty)$ .

Відповідь:  $[4; +\infty)$ .

16. Нехай  $ABC$  — заданий трикутник,  
 $AC = 7$  см,  $\angle B = 120^\circ$ ,  $BC - AB = 2$  см.  
 Позначимо  $AB = x$  см, тоді  
 $BC = (x + 2)$  см. За теоремою косинусів



$$AC^2 = AB^2 + BC^2 - 2AB \cdot BC \cdot \cos \angle B; 7^2 = x^2 + (x+2)^2 - 2x(x+2) \cdot \cos 120^\circ;$$

$$49 = x^2 + x^2 + 4x + 4 - 2x(x+2) \cdot (-0,5); 49 = 3x^2 + 6x + 4; x^2 + 2x - 15 = 0;$$

$$x_1 = -5 \text{ — не підходить, } x_2 = 3. \text{ Отже, } AB = x = 3 \text{ (см),}$$

$$BC = x + 2 = 3 + 2 = 5 \text{ (см).}$$

$$P_{ABK} = AB + BC + AC = 3 + 5 + 7 = 15 \text{ (см).}$$

*Відповідь:* 15 см.

17. Нехай  $x$  — кількість використаних вантажівок. Тоді на кожну з них навантажили  $\frac{60}{x}$  т вантажу. Було замовлено  $x + 2$  вантажівок, на які повинні

були завантажити по  $\frac{60}{x+2}$  т. Отримуємо рівняння:

$$\frac{60}{x} - \frac{60}{x+2} = 1; \frac{60(x+2) - 60x - x(x+2)}{x(x+2)} = 0; \frac{120 - x^2 - 2x}{x(x+2)} = 0;$$

$$\begin{cases} x^2 + 2x - 120 = 0, \\ x \neq 0; x \neq -2; \end{cases} \begin{cases} x_1 = 10; x_2 = -12, \\ x \neq 0; x \neq -2; \end{cases} x_1 = 10; x_2 = -12. x_2 \text{ — не задовольняє умову задачі (оскільки } x_2 < 0).$$

Отже, використали 10 вантажівок.

*Відповідь:* 10 вантажівок.

18.  $\begin{cases} \frac{x}{y} + \frac{y}{x} = \frac{5}{2}, \\ x + y = 6. \end{cases}$  ОДЗ:  $x \neq 0; y \neq 0$ . Нехай  $z = \frac{x}{y}$  ( $z \neq 0$ ). Розв'яжемо перше

рівняння системи:  $z + \frac{1}{z} = \frac{5}{2}; 2z^2 - 5z + 2 = 0; z_1 = 2; z_2 = 0,5$ . Повернемо-

ся до заміни: 1)  $\frac{x}{y} = 2; x = 2y$ ; 1)  $\begin{cases} x = 2y, \\ x + y = 6; \end{cases} \begin{cases} x = 2y, \\ 2y + y = 6; \end{cases} \begin{cases} x = 2y, \\ 3y = 6; \end{cases} \begin{cases} x = 4, \\ y = 2. \end{cases}$

2)  $\frac{x}{y} = 0,5; x = 0,5y$ .  $\begin{cases} x = 0,5y, \\ x + y = 6; \end{cases} \begin{cases} x = 0,5y, \\ 0,5y + y = 6; \end{cases} \begin{cases} x = 0,5y, \\ 1,5y = 6; \end{cases} \begin{cases} x = 2, \\ y = 4. \end{cases}$

*Відповідь:* (2; 4), (4; 2).

19. Знайдемо координати середин діагоналей  $AC$  і  $BD$  чотирикутника  $ABCD$ .

Для діагоналі  $AC$  маємо:  $x_{\text{ср}} = \frac{3+(-2)}{2} = \frac{1}{2}; y_{\text{ср}} = \frac{-1+2}{2} = \frac{1}{2}; \left(\frac{1}{2}; \frac{1}{2}\right)$ . Для

діагоналі  $BD$ :  $x_{\text{ср}} = \frac{2+(-1)}{2} = \frac{1}{2}; y_{\text{ср}} = \frac{3+(-2)}{2} = \frac{1}{2}; \left(\frac{1}{2}; \frac{1}{2}\right)$ . Середини обох діагоналей збігаються. Отже, чотирикутник  $ABCD$  — паралелограм.

Знайдемо довжини цих діагоналей:  $AC = \sqrt{(3+2)^2 + (-1-2)^2} = \sqrt{34};$

$BD = \sqrt{(2+1)^2 + (3+2)^2} = \sqrt{34}$ . Отже,  $AC = BD$ . Паралелограм з рівними діагоналями є прямокутником. Тоді  $ABCD$  — прямокутник.



## ВАРІАНТ 10

1.  $\frac{4^{\sqrt{3}}}{7} = \frac{12}{21}$ .

Відповідь: В.

2.  $25\% = 0,25$ ;  $50 \cdot 0,25 = 12,5$  (кг).

Відповідь: Г.

3.  $4m(2p + m) = 8mp + 4m^2$ .

Відповідь: Б.

4.  $x = 0$ ;  $y = 3 \cdot 0 - 15 = -15$ ;  $A(0; -15)$ .

Відповідь: А.

5. Якщо  $a = -10$ , то  $\sqrt{26+a} = \sqrt{26+(-10)} = \sqrt{16} = 4$ .

Відповідь: Б.

6.  $\frac{36-x^2}{x-6} = 0$ ;  $\frac{x^2-36}{x-6} = 0$ ;  $\begin{cases} x^2-36=0, \\ x-6 \neq 0; \end{cases} \begin{cases} x=\pm 6, \\ x \neq 6; \end{cases} x = -6$ . В-дь: А.

7.  $x^2 - 3x - 4 \leq 0$ ;  $(x+1)(x-4) \leq 0$ ;  $x \in [-1; 4]$ . В-дь: Б.

8.  $a_4 = a_2 + 2d$ ;  $a_4 = 5 + 2 \cdot (-3) = -1$ .

Відповідь: Б.

9.  $AD = \sqrt{BD^2 - AB^2} = \sqrt{17^2 - 8^2} = \sqrt{225} = 15$  (см).

Відповідь: В.

10.  $\angle COM = 180^\circ - \angle MOD = 180^\circ - 50^\circ = 130^\circ$ ;  
 $\angle KOC = \angle COM : 2 = 130^\circ : 2 = 65^\circ$ .

Відповідь: Б.

11.  $S = 6^2 \cdot \sin 120^\circ = 36 \cdot \frac{\sqrt{3}}{2} = 18\sqrt{3}$  (см<sup>2</sup>).

Відповідь: А.

12.  $2 \cdot 10 = 20$  (см) — сума основ;  $20 + 2 \cdot 6 = 32$  (см) — периметр. В-дь: В.

13.  $\left( \frac{x+3y}{x^2-3xy} - \frac{x-3y}{x^2+3xy} \right) \cdot \frac{9y^2-x^2}{2y^2} = \left( \frac{x+3y}{x(x-3y)} - \frac{x-3y}{x(x+3y)} \right) \cdot \frac{9y^2-x^2}{2y^2} =$   
 $= \frac{(x+3y)^2 - (x-3y)^2}{x(x-3y)(x+3y)} \cdot \frac{9y^2-x^2}{2y^2} = \frac{(x+3y-x+3y)(x+3y+x-3y)}{x(x^2-9y^2)} \cdot \frac{x^2-9y^2}{2y^2} =$   
 $= -\frac{6y \cdot 2x}{2xy^2} = -\frac{6}{y}$ . Відповідь:  $-\frac{6}{y}$ .

14.  $(3x-1)^2 + (4x+3)^2 \leq (5x+2)^2$ .  $9x^2 - 6x + 1 + 16x^2 + 24x + 9 \leq 25x^2 + 20x + 4$ ;  
 $-2x \leq -6$ ;  $x \geq 3$ ;  $x \in [3; +\infty)$ . Відповідь:  $[3; +\infty)$ .

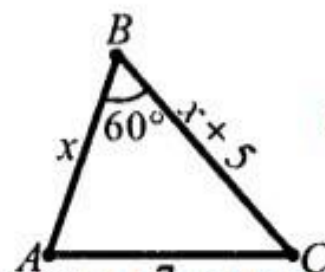
15.  $y = -\frac{1}{2}x^2 - 2x + 3$ . Графіком функції є парабола, вітки якої напрямлені

вниз. Абсциса вершини параболи  $x_0 = -\frac{-2}{2 \cdot (-0,5)} = -2$ . Функція зростає,

якщо  $x \in (-\infty; -2]$ .

Відповідь:  $(-\infty; -2]$ .

16. Нехай  $ABC$  — заданий трикутник,  $AC = 7$  см,  $\angle B = 60^\circ$ ,  
 $BC - AB = 5$  см. Позначимо  $AB = x$  см, тоді  
 $BC = (x + 5)$  см. За теоремою косинусів  
 $AC^2 = AB^2 + BC^2 - 2AB \cdot BC \cdot \cos \angle B$ ;  $7^2 = x^2 + (x + 5)^2 -$   
 $- 2x(x + 5) \cdot \cos 60^\circ$ ;  $49 = x^2 + x^2 + 10x + 25 -$



$-2x(x+5) \cdot \frac{1}{2}; x^2 + 5x - 24 = 0; x_1 = -8$  — не підходить,  $x_2 = 3$ . Отже,

$AB = x = 3$  (см),  $BC = x + 5 = 3 + 5 = 8$  (см).

$P_{ABC} = AB + BC + AC = 3 + 8 + 7 = 18$  (см).

*Відповідь:* 18 см.

17. Нехай перша бригада щодня ремонтувала  $x$  м дороги, тоді вона виконала всю роботу за  $\frac{120}{x}$  днів. Друга бригада щодня ремонтувала  $(x-1)$  м доро-

ги і працювала  $\frac{100}{x-1}$  днів. Отримуємо рівняння:  $\frac{100}{x-1} - \frac{120}{x} = 1$ .

$$\frac{100x - 120(x-1) - x(x-1)}{x(x-1)} = 0; \frac{x^2 + 19x - 120}{x(x-1)} = 0; \frac{(x-5)(x+24)}{x(x-1)} = 0;$$

$$\begin{cases} x_1 = 5; x_2 = -24, \\ x \neq 0; x \neq 1; \end{cases} \quad x_1 = 5; x_2 = -24 \text{ — не задовольняє умову задачі (оскільки}$$

$x_2 < 0$ ). Отже, перша бригада щодня ремонтувала 5 м дороги, а друга — 4 м.

*Відповідь:* 5 м, 4 м.

18.  $\begin{cases} \frac{x}{y} + \frac{y}{x} = \frac{10}{3}, \\ x - y = 4. \end{cases}$  ОДЗ:  $x \neq 0; y \neq 0$ . Нехай  $z = \frac{x}{y}$  ( $z \neq 0$ ). Розв'яжемо перше

рівняння системи:  $z + \frac{1}{z} = \frac{10}{3}; 3z^2 - 10z + 3 = 0; z_1 = 3; z_2 = \frac{1}{3}$ . Повернемо-

ся до заміни: 1)  $\frac{x}{y} = 3; x = 3y$ ; 1)  $\begin{cases} x = 3y, \\ x - y = 4; \end{cases} \begin{cases} x = 3y, \\ 3y - y = 4; \end{cases} \begin{cases} x = 3y, \\ 2y = 4; \end{cases} \begin{cases} x = 6, \\ y = 2. \end{cases}$

2)  $\frac{x}{y} = \frac{1}{3}; y = 3x$ .  $\begin{cases} y = 3x, \\ x - y = 4; \end{cases} \begin{cases} y = 3x, \\ x - 3x = 4; \end{cases} \begin{cases} y = 3x, \\ -2x = 4; \end{cases} \begin{cases} x = -2, \\ y = -6. \end{cases}$

*Відповідь:* (6; 2), (-2; -6).

19. Знайдемо координати середин діагоналей  $KM$  і  $LN$  чотирикутника  $KLMN$ .

Для діагоналі  $KM$  маємо:  $x_{\text{ср.}} = \frac{2+(-3)}{2} = -\frac{1}{2}; y_{\text{ср.}} = \frac{-2+1}{2} = -\frac{1}{2};$

$\left(-\frac{1}{2}; -\frac{1}{2}\right)$ . Для діагоналі  $LN$ :  $x_{\text{ср.}} = \frac{1+(-2)}{2} = -\frac{1}{2}; y_{\text{ср.}} = \frac{2+(-3)}{2} = -\frac{1}{2};$

$\left(-\frac{1}{2}; -\frac{1}{2}\right)$ . Середини обох діагоналей збігаються. Отже, чотирикутник

$KLMN$  — паралелограм. Знайдемо довжини цих діагоналей:

$KM = \sqrt{(2+3)^2 + (-2-1)^2} = \sqrt{34}; LN = \sqrt{(1+2)^2 + (2+3)^2} = \sqrt{34}$ . Отже,

$KM = LN$ . Паралелограм з рівними діагоналями є прямокутником. Тоді  $KLMN$  — прямокутник.



# ВАРІАНТ 11

1.  $\frac{2^3}{9} = \frac{6}{27}$ .

Відповідь: Б.

2.  $12\% = 0,12$ ;  $60 \cdot 0,12 = 7,2$  (кг).

Відповідь: А.

3.  $3x(x - 4y) = 3x^2 - 12xy$ .

Відповідь: Г.

4.  $x = 0$ ;  $y = 2 \cdot 0 + 12 = 12$ ;  $A(0; 12)$ .

Відповідь: Б.

5. Якщо  $b = 12$ , то:  $\sqrt{37 - b} = \sqrt{37 - 12} = \sqrt{25} = 5$ . В-дь: В.

6.  $\frac{x^2 - 16}{x - 4} = 0$ ;  $\begin{cases} x^2 - 16 = 0, \\ x - 4 \neq 0; \end{cases} \begin{cases} x = \pm 4, \\ x \neq 4; \end{cases} x = -4$ .

Відповідь: Г.

7.  $x^2 - 2x - 3 < 0$ ;  $(x + 1)(x - 3) < 0$ ;  $x \in (-1; 3)$ . В-дь: Г.

8.  $a_4 = a_1 + 3d$ ;  $-4 = 8 + 3d$ ;  $3d = -12$ ;  $d = -4$ . Відповідь: В.

9.  $AD = \sqrt{AC^2 - CD^2} = \sqrt{10^2 - 6^2} = \sqrt{64} = 8$  (см). В-дь: Б.

10.  $\angle MOA = 2\angle MOK = 2 \cdot 55^\circ = 110^\circ$ ;  $\angle AON = 180^\circ - 110^\circ = 70^\circ$ . В-дь: А.

11.  $S = 8^2 \cdot \sin 60^\circ = 64 \cdot \frac{\sqrt{3}}{2} = 32\sqrt{3}$  (см<sup>2</sup>).

Відповідь: В.

12.  $2 \cdot 5 = 10$  (см) — сума основ трапеції;  $26 - 10 = 16$  (см) — сума бічних сторін трапеції;  $16 : 2 = 8$  (см) — бічна сторона трапеції. Відповідь: Г.

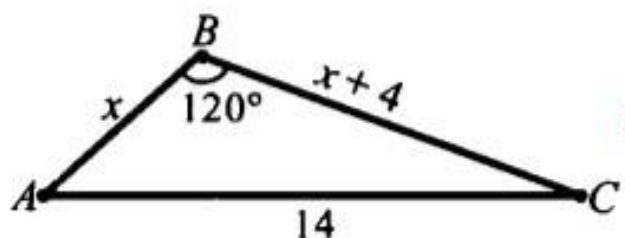
13.  $\left( \frac{a-2b}{a^2+2ab} - \frac{a+2b}{a^2-2ab} \right) \cdot \frac{4b^2-a^2}{4b^2} = \left( \frac{a-2b}{a(a+2b)} - \frac{a+2b}{a(a-2b)} \right) \cdot \frac{4b^2-a^2}{4b^2} =$   
 $= -\frac{(a-2b)^2 - (a+2b)^2}{a(a+2b)(a-2b)} \cdot \frac{a^2-4b^2}{4b^2} = -\frac{(a-2b-a-2b) \cdot (a-2b+a+2b)}{a(a+2b)(a-2b)} \cdot \frac{a^2-4b^2}{4b^2} =$   
 $= -\frac{-8ab}{a(a+2b)(a-2b)} \cdot \frac{(a+2b)(a-2b)}{4b^2} = \frac{2}{b}$ . Відповідь:  $\frac{2}{b}$ .

14.  $(5x - 2)^2 \leq (3x + 1)^2 + (4x - 3)^2$ ;  $25x^2 - 20x + 4 \leq 9x^2 + 6x + 1 + 16x^2 - 24x + 9$ ;  $-2x \leq 6$ ;  $x \geq -3$ ;  $x \in [-3; +\infty)$ . Відповідь:  $[-3; +\infty)$ .

15.  $y = \frac{1}{2}x^2 - 2x + 3$ . Графіком функції є парабола, вітки якої напрямлені вгору.

Абсциса вершини  $x_0 = -\frac{-2}{2 \cdot \frac{1}{2}} = 2$ . Функція спадає, якщо  $x \in (-\infty; 2]$ . В-дь:  $(-\infty; 2]$ .

16. Нехай  $ABC$  — заданий трикутник,  
 $AC = 14$  см,  $\angle B = 120^\circ$ ,  $BC - AB = 4$  см.  
 Позначимо  $AB = x$  см, тоді  
 $BC = (x + 4)$  см. За теоремою косинусів  
 $AC^2 = AB^2 + BC^2 - 2AB \cdot BC \cdot \cos \angle B$ ;  
 $14^2 = x^2 + (x + 4)^2 - 2x(x + 4) \cdot \cos 120^\circ$ ;



$$196 = x^2 + x^2 + 8x + 16 - 2x(x + 4) \cdot \left(-\frac{1}{2}\right); 3x^2 + 12x - 180 = 0;$$

$x^2 + 4x - 60 = 0$ ;  $x_1 = -10$  — не підходить,  $x_2 = 6$ . Отже,  $AB = 6$  (см),  
 $BC = 6 + 4 = 10$  (см).  $P_{ABC} = AB + BC + AC = 6 + 10 + 14 = 30$  (см). *В-дь*: 30 см.

17. Нехай друга бригада висаджувала щогодини  $x$  кущів, тоді перша —  $(x + 5)$  кущів. Тоді 150 кущів друга бригада висадить за  $\frac{150}{x}$  годин, а перша —

за  $\frac{150}{x+5}$  годин. Рівняння:  $\frac{150}{x} - \frac{150}{x+5} = 1$ ;  $\frac{150(x+5) - 150x - x(x+5)}{x(x+5)} = 0$ ;

$$\frac{-x^2 - 5x + 750}{x(x+5)} = 0; \frac{(x+30)(x-25)}{x(x+5)} = 0; \begin{cases} x_1 = -30; x_2 = 25, \\ x \neq 0; x \neq -5; \end{cases} \quad x_1 \text{ — не задово-$$

льняє умову задачі (оскільки  $x_1 < 0$ ). Отже, щогодини перша бригада висаджувала  $25 + 5 = 30$  (кущів), а друга — 25 кущів.

*Відповідь*: 30 кущів; 25 кущів.

18.  $\begin{cases} \frac{x}{y} + \frac{y}{x} = \frac{10}{3}, \\ x + y = 8. \end{cases}$  ОДЗ:  $x \neq 0$ ;  $y \neq 0$ . Нехай  $z = \frac{x}{y}$  ( $z \neq 0$ ). Розв'яжемо перше

рівняння системи:  $z + \frac{1}{z} = \frac{10}{3}$ ;  $3z^2 - 10z + 3 = 0$ ;  $z_1 = 3$ ;  $z_2 = \frac{1}{3}$ . Повернемо-

ся до заміни: 1)  $\frac{x}{y} = 3$ ;  $x = 3y$ ; 1)  $\begin{cases} x = 3y, \\ x + y = 8; \end{cases}$   $\begin{cases} x = 3y, \\ 3y + y = 8; \end{cases}$   $\begin{cases} x = 3y, \\ 4y = 8; \end{cases}$   $\begin{cases} x = 6, \\ y = 2. \end{cases}$

2)  $\frac{x}{y} = \frac{1}{3}$ ;  $y = 3x$ .  $\begin{cases} y = 3x, \\ x + y = 8; \end{cases}$   $\begin{cases} y = 3x, \\ x + 3x = 8; \end{cases}$   $\begin{cases} y = 3x, \\ 4x = 8; \end{cases}$   $\begin{cases} x = 2, \\ y = 6. \end{cases}$  *В-дь*: (2; 6), (6; 2).

19. Знайдемо координати середин діагоналей  $AC$  і  $BD$  чотирикутника  $ABCD$ .

Для діагоналі  $AC$  маємо:  $x_{\text{ср.}} = \frac{2 + (-1)}{2} = \frac{1}{2}$ ;  $y_{\text{ср.}} = \frac{-2 + 3}{2} = \frac{1}{2}$ ;  $\left(\frac{1}{2}; \frac{1}{2}\right)$ . Для

діагоналі  $BD$ :  $x_{\text{ср.}} = \frac{-2 + 3}{2} = \frac{1}{2}$ ;  $y_{\text{ср.}} = \frac{-1 + 2}{2} = \frac{1}{2}$ ;  $\left(\frac{1}{2}; \frac{1}{2}\right)$ . Середини обох

діагоналей збігаються. Отже, чотирикутник  $ABCD$  — паралелограм.

Знайдемо довжини цих діагоналей:  $AC = \sqrt{(2+1)^2 + (-2-3)^2} = \sqrt{34}$ ;

$BD = \sqrt{(-2-3)^2 + (-1-2)^2} = \sqrt{34}$ . Отже,  $AC = BD$ . Паралелограм з рівними діагоналями є прямокутником. Тоді  $ABCD$  — прямокутник.



## ВАРІАНТ 12

1.  $\frac{2^4}{7} = \frac{8}{28}$ .

Відповідь: А.

2.  $14\% = 0,14$ ;  $70 \cdot 0,14 = 9,8$  (кг).

Відповідь: В.

3.  $5x(x + 3y) = 5x^2 + 15xy$ .

Відповідь: А.

4.  $x = 0$ ;  $y = 3 \cdot 0 + 18 = 18$ ;  $A(0; 18)$ .

Відповідь: В.

5. Якщо  $m = -8$ , то:  $\sqrt{17+m} = \sqrt{17+(-8)} = \sqrt{9} = 3$ . В-дь: Г.

6.  $\frac{49-x^2}{7-x} = 0$ ;  $\frac{x^2-49}{x-7} = 0$ ;  $\begin{cases} x^2-49=0, \\ x-7 \neq 0; \end{cases} \begin{cases} x=\pm 7, \\ x \neq 7; \end{cases} x = -7$ . В-дь: Б.

7.  $x^2 + 3x - 4 \geq 0$ ;  $(x+4)(x-1) \geq 0$ ;  $x \in (-\infty; -4] \cup [1; +\infty)$ .

Відповідь: В.

8.  $a_5 = a_3 + 2d$ ;  $a_5 = 5 + 2 \cdot (-4) = -3$ .

Відповідь: Б.

9.  $d = \sqrt{9^2 + 12^2} = \sqrt{225} = 15$  (см).

Відповідь: Г.

10.  $\angle COB = 180^\circ - \angle AOC = 180^\circ - 40^\circ = 140^\circ$ ;  
 $\angle COK = \angle COB : 2 = 140^\circ : 2 = 70^\circ$ .

Відповідь: Г.

11.  $S = 4^2 \cdot \sin 135^\circ = 16 \cdot \frac{\sqrt{2}}{2} = 8\sqrt{2}$  (см<sup>2</sup>).

Відповідь: Б.

12.  $26 - 2 \cdot 7 = 12$  (см) — сума основ трапеції;  
 $12 : 2 = 6$  (см) — середня лінія трапеції.

Відповідь: А.

13.  $\left( \frac{m-4p}{m^2+4mp} - \frac{m+4p}{m^2-4mp} \right) \cdot \frac{16p^2-m^2}{2p^2} = \left( \frac{m-4p}{m(m+4p)} - \frac{m+4p}{m(m-4p)} \right) \cdot \frac{16p^2-m^2}{2p^2} =$   
 $= -\frac{(m-4p)^2 - (m+4p)^2}{m(m+4p)(m-4p)} \cdot \frac{m^2-16p^2}{2p^2} = -\frac{(m-4p-m-4p) \cdot (m-4p+m+4p)}{m(m+4p)(m-4p)} \cdot \frac{m^2-16p^2}{2p^2} =$   
 $= -\frac{-16mp}{m(m+4p)(m-4p)} \cdot \frac{(m+4p)(m-4p)}{2p^2} = \frac{8}{p}$ . Відповідь:  $\frac{8}{p}$ .

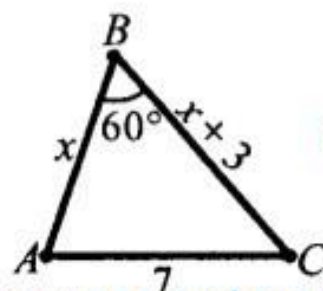
14.  $(5x+1)^2 \leq (3x-2)^2 + (4x+3)^2$ .  $25x^2 + 10x + 1 \leq 9x^2 - 12x + 4 + 16x^2 + 24x + 9$ ;  
 $-2x \leq 12$ ;  $x \geq -6$ ;  $x \in [-6; +\infty)$ .

Відповідь:  $[-6; +\infty)$ .

15.  $y = -\frac{1}{2}x^2 + 4x - 7$ . Графіком функції є парабола, вітки якої напрямлені вниз.

Абсциса її вершини:  $x_v = \frac{-b}{2a} = 4$ . Функція спадає на  $[4; +\infty)$ . В-дь:  $[4; +\infty)$ .

16. Нехай  $ABC$  — заданий трикутник,  $AC = 7$  см,  $\angle B = 60^\circ$ ,  
 $BC - AB = 3$  см. Позначимо  $AB = x$  см, тоді  
 $BC = (x + 3)$  см. За теоремою косинусів  
 $AC^2 = AB^2 + BC^2 - 2AB \cdot BC \cdot \cos \angle B$ ;  $7^2 = x^2 + (x+3)^2 -$   
 $- 2x(x+3) \cdot \cos 60^\circ$ ;  $49 = x^2 + x^2 + 6x + 9 -$



$-2x(x+3) \cdot \frac{1}{2}; x^2 + 3x - 40 = 0; x_1 = -8$  — не підходить,  $x_2 = 5$ . Отже,

$AB = x = 5$  (см),  $BC = x + 3 = 5 + 3 = 8$  (см).

$P_{ABC} = AB + BC + AC = 5 + 8 + 7 = 20$  (см).

*Відповідь:* 20 см.

17. Нехай на першому верстаті щогодини виготовляють  $x$  деталей. Тоді 90

деталей буде виготовлено за  $\frac{90}{x}$  годин. На другому верстаті щогодини

виготовляють  $(x - 5)$  деталей і 100 деталей виготовлять за  $\frac{100}{x-5}$  годин.

Отримуємо рівняння:  $\frac{100}{x-5} - \frac{90}{x} = 1; \frac{100x - 90(x-5) - x(x-5)}{x(x-5)} = 0;$

$\frac{-x^2 + 15x + 450}{x(x-5)} = 0; \frac{(x+15)(x-30)}{x(x-5)} = 0; \begin{cases} x_1 = 30; x_2 = -15, \\ x \neq 0; x \neq 5; \end{cases} x_2$  — не задо-

вольняє умову задачі (оскільки  $x_2 < 0$ ). Отже, щогодини на першому верстаті виготовляють 30 деталей. *Відповідь:* 30 деталей.

18.  $\begin{cases} \frac{x}{y} + \frac{y}{x} = \frac{5}{2}, \\ x - y = 3. \end{cases}$  ОДЗ:  $x \neq 0; y \neq 0$ . Нехай  $z = \frac{x}{y}$  ( $z \neq 0$ ). Розв'яжемо перше

рівняння системи:  $z + \frac{1}{z} = \frac{5}{2}; 2z^2 - 5z + 2 = 0; z_1 = 2; z_2 = 0,5$ . Повернемо-

ся до заміни: 1)  $\frac{x}{y} = 2; x = 2y; \begin{cases} x = 2y, \\ x - y = 3; \end{cases} \begin{cases} x = 2y, \\ 2y - y = 3; \end{cases} \begin{cases} x = 6, \\ y = 3. \end{cases}$

2)  $\frac{x}{y} = 0,5; x = 0,5y. \begin{cases} x = 0,5y, \\ x - y = 3; \end{cases} \begin{cases} x = 0,5y, \\ 0,5y - y = 3; \end{cases} \begin{cases} x = 0,5y, \\ -0,5y = 3; \end{cases} \begin{cases} x = -3, \\ y = -6. \end{cases}$

*Відповідь:* (6; 3), (-3; -6).

19. Знайдемо координати середин діагоналей  $KM$  і  $LN$  чотирикутника  $KLMN$ .

Для діагоналі  $KM$  маємо:  $x_{\text{ср.}} = \frac{1 + (-2)}{2} = -\frac{1}{2}; y_{\text{ср.}} = \frac{-3 + 2}{2} = -\frac{1}{2};$

$\left(-\frac{1}{2}; -\frac{1}{2}\right)$ . Для діагоналі  $LN$ :  $x_{\text{ср.}} = \frac{-3 + 2}{2} = -\frac{1}{2}; y_{\text{ср.}} = \frac{-2 + 1}{2} = -\frac{1}{2};$

$\left(-\frac{1}{2}; -\frac{1}{2}\right)$ . Середини обох діагоналей збігаються. Отже, чотирикутник

$KLMN$  — паралелограм. Знайдемо довжини цих діагоналей:

$KM = \sqrt{(1+2)^2 + (-3-2)^2} = \sqrt{34}; LN = \sqrt{(-3-2)^2 + (-2-1)^2} = \sqrt{34}$ . Отже,

$KM = LN$ . Паралелограм з рівними діагоналями є прямокутником. Тоді  $KLMN$  — прямокутник.